

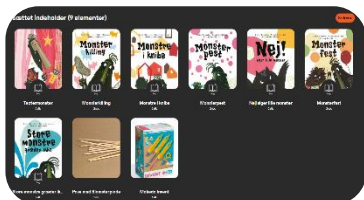
Læsekasse - Monstermix

[Link til materialet](#)

Læremidlet	Læsekasse med Monster bøger
Medietyper(r)	Analoge bøger
Fag	Dansk
Målgruppe	0. – 3. klasse
Nøgleord	Alle ord tæller, humor, sprog, sproglig bevidsthed, skrivning, mundtlighed, trivsel, venskaber, relationer, nervøs, bange, modig, teater,

Fagligt fokus

Med materialesættet 'Monstermix' kan du invitere dine elever til at arbejde med sprog, mundtlighed og skrivning i et legende monsterunivers. De kommer både til at dramatisere gennem et dukketeater, bygge et monsterhus og skrive forskellige tekster. Aktiviteterne i denne vejledning tager primært udgangspunkt i den ene titel fra materialesættet 'Monster i knibe'.

Materialesættet indeholder syv 'monsterbøger', som er en samling af bøger med forskellige tematikker i et univers, hvor Storemonster, Lillemonster og Pjuskemonster kommer ud for forskellige velkendte problemstillinger, som de må løse i fællesskab. Derudover indeholder materialesættet også et sæt makedo og nogle blomsterpinde. Ideer til at inddrage både makedo og blomsterpinde finder du beskrevet under efteraktiviteterne.

Vejledningen indeholder før-, under- og efteraktiviteter. Du kan arbejde med alle aktiviteterne, eller du kan udvælge dem, som du finder mest oplagte til dig og din klasse. Det er en god idé at lade alle bøgerne fra sættet være til rådighed i klassen fra starten af forløbet, og på den måde invitere eleverne ind i 'monsteruniverset'. Det kan give eleverne lyst til at gå på opdagelse i bøgernes karakteristiske bolsjerfarvede illustrationer, fortællinger og forskellige layouts.

Materialesættet indeholder titlerne herunder og har fokus på temaerne:

- 'Monster i knibe' – (at være i knibe men finde fælles løsning)
- 'Teater monster' – (at klæde sig ud, og at være en anden)
- 'Monsterkilling' – (at være jaloux på sin gode ven)
- 'Monster pest' – (at være tilfreds, når andre vil gøre noget godt for en)
- 'Nej, siger lille monster' – (at turde stå ved sig selv og sige fra)
- 'Monsterfest' – (at holde en god fest med plads til alle)
- 'Store Monster græder ikke' – (at alle har noget, de er gode til)

Fælles for alle tekster er, at de er bygget op omkring monstrenes mundtlige sprog og samtale og handler om de forskellige problemer, som monstrene løser i fællesskab. Teksternes layout og illustrationer inviterer til at stoppe op, undre sig, reflekter over teksten og illustrationernes betydninger og til at undersøge og afprøve det, som monstrene gør og siger gennem fortællingen.

Materialekassen indgår i projektet "Alle ord tæller" som er et læseprojekt i samarbejde med DR, bibliotekerne og CFU Danmark. Formålet med projektet er at styrke læsekultur ved at arbejde undersøgende, eksperimenterende, sansende og i sociale kontekster.

Før I læser bogen

For at komme ind i universet kan I sammen i klassen tale om, hvad et monster er. Lad eleverne komme på alle de ord og begreber de kender om monstre – skriv evt. ordkort, og fyld derefter tavlen med alle ordene. Mange vil sikkert selv kunne relatere til følelsen at være et monster. Dette vil danne udgangspunkt for, og en forforståelse af mange af de tematikker, der ligger gemt i Monsterbøgerne.

Forslag til aktiviteter

Krop og leg

Tegning af et sort fornærmet monster med grøn næse og en fiskestang

1. Bed eleverne om at lukke øjnene et øjeblik, og lad dem tænke over hvordan et monster ser ud for dem.
2. Lad herefter eleverne tegne og farvelægge deres eget monster.
3. Tal om, hvilken personlighed deres eget monster har – sød, farlig, sjov, genert, sur, jaloux, rasende, ked af det, uhyggelig etc.
4. Lad også eleverne beskrive, hvordan deres monster ser ud.
5. Lad eleverne i makkerpar sige og gøre som deres monster.

Ved at eleverne får mulighed for at sætter ord på deres monsters personlighed og udseende skaber det mulighed for at de rent sprogligt kan klæder deres monstre på. Er det fx *et sort og fornærmet monster med grøn næse og en fiskestang* – eller er det *et rynket lille nuttet minimonster med lange fletninger etc.*

Lav en udstilling i klassen med alle monstertegningerne, og lad eleverne skrive et ordkort, der præsenterer monsterets personlighed og udseende. Brug de ord de allerede har talt om.

Undervisningsaktiviteterne herunder giver eleverne mulighed for at afprøve og leve sig ind i monstrenes oplevelser med afsæt i bogen 'Monster i knibe'

Lav dit eget dukketeater
med figurene fra billedbogserien om
Store Monster, lille monster og Pjuskemonster

Store Monster, lille monster og Pjuskemonster er figurer fra billedbogserien om monster af Rikke Kroer Bartnik Larsen og Anna Frandsen. Billederne er udført af Rikke Kroer Bartnik Larsen og Anna Frandsen. Billederne er udført af Rikke Kroer Bartnik Larsen og Anna Frandsen. Billederne er udført af Rikke Kroer Bartnik Larsen og Anna Frandsen.

Elevark og skabeloner
af monstre

Præsentation af 'Monster i knibe'

Før I begynder at læse bogen, kan I starte med at lege med ordet "knibe". Hvad betyder det egentlig at være i knibe?

For at sætte stemningen kan du, inden du læser bogen, medbringe en lille kuffert med et plaster, noget bandage, en tegning af et hus og Pjuskemonster. Find Pjuskemonster på forlagets hjemmesiden (https://www.vildmaskine.dk/wp-content/uploads/2025/04/Dukketeater_udklipsark_Monsterserien.pdf).

Aktiviteterne understøtter elevernes for forståelse, viden og erfaringsverden og kan bidrage til at gøre dem nysgerrige på det kommende forløb. Tag genstandene langsomt op en ad gangen og lad eleverne sætte ord på det. Lad nu eleverne se på forsiden (og KUN forsiden) af bogen. Lad dem komme med bud på, hvad bogen handler om, og hvem der kunne være hovedperson(er) i historien. Snak med eleverne om, hvad man bruger et plaster og en bandage til. Brug det som afsæt til at gå på opdagelse i titlen, illustrationen og ordet *at være i knibe*.

Spørgsmål du kan stille i klassen;

- Hvad betyder det, når man siger, man er i knibe?
- Er det noget, man kan føle?
- Hvordan føles det at være i knibe?
- Kan det være noget fysisk (fx at have ondt) eller noget mentalt (fx at have det svært)?
- Har I prøvet at være i knibe?
- Hvad gjorde I for at komme ud af den knibe?

Mens I læser bogen

Læs og oplev

Læs bogen 'Monster i knibe' højt for eleverne som guidet fælleslæsning. Formålet er at understøtte elevernes læseforståelse, refleksioner og fortolkning gennem fælles læsning og dialog.

I kan med fordel sætte jer fysisk i en rundkreds, på en læsetrappe, ude i naturen ect. Ved fysisk at sætte jer tættere sammen, vil eleverne opnå en følelse af, hvordan man oplever læsning i et fællesskab

Læs først teksten i sin helhed.

Sørg for undervejs i din oplæsning at læse med intonation, og beton de steder, hvor teksten fremstår med kraftige bogstaver, der hvor pjuske, store- eller lillemonster siger noget.

Læs teksten igen og hav fokus på direkte tale i teksten.

Stop op på den side, hvor monstrene siger:

1. 'Åh, nej! Pjuskemonster er her igen!'
2. 'Hva'? Aldrig? Nej, aldrig" **sukker** lille monster'
3. 'Du bor faktisk ikke her!' 'Nej, jeg ved det' **hvisker** Pjuskemonster'.
4. 'Men så gå dog hjem din gnavpote **brummer** jeg'
5. 'Jeg har ikke noget hjem længere'

Få eleverne til at læse/sige med på ovenstående replikker. Det kan skærpe opmærksomheden på den direkte tale, der er i teksten. Lad dem også få øje på monstrenes forskellige måder at udtrykke sig på og den måde, som det vises typografisk med fed skrift og versaler. Stop op undervejs og lad eleverne i makkerpar afprøve sætninger med en anden intonation, og i et andet toneleje. Er der fx forskel på at hviske, at sukke eller at brumme. Prøv at leg med forskellige måder at udtrykke det på. Her kan I også få fokus på kropssproget, når I brummer, hvisker eller sukker.

Læg vægt på, når der i teksten bruges ord og sætninger, som kan være svære at forstå. Fx når '*lillemonster står på pinde for hende*' og tal om sætningens betydning både på det konkrete plan og på det abstrakte plan.

Eleverne har nu gennem dialogisk læsning kunne leve sig ind i tekstens problemstilling. Lad derfor også eleverne forholde sig til, hvad de tror der er sket med Pjuskemonster, og hvorfor har han ikke noget hjem mere? Lad også eleverne stille andre spørgsmål til teksten.

Efter I har læst bogen

Fokus på læsning og leg

Læseteater og læsedukker

Læseteater er en måde at arbejde med gentaget læsning, som en sjov og lærerig tilgang til at læse og forstå tekst og handling. Alle elever får mulighed for at læse med på deres niveau, da læseteater støtter deres læsning gennem gentaget læsning. Nogle vil afkode hurtigt, mens andre vil lære det udenad og alligevel opleve sig selv som læsere. Læseteateret finder I som elevark under supplerende materialer. Baggrunden for læseteateret bygger på, at eleverne gennem læsning indlever sig i teksten, hvor de får mulighed for at udtrykke sig kropsligt, kreativt og mundtligt sammen med andre og med afsæt i egne erfaringer. Læseteateret tager afsæt i de samme udsagn og samme måder at udtrykke sig på, som I nu har arbejdet med, mens I læste bogen.

Elevark - Læseteater til 'Monster i knibe'	
Fordel rollerne i grupper af tre: Lille Monster, Pjuske Monster og Store Monster	
Store Monster brummer	'Hvor længe skal Pjuskemonster egentlig være her?'
Lille Monster:	'Der er bare det, at ... Pjuskemonster siger, at hun ALDRIG kan tage hjem igen!'
Store Monster:	'-- HVA'?! ALDRIG'!
Lille Monster sukker :	'-- Nej, ALDRIG '.
Store Monster brummer :	'-- Hør her, Pjuskemonster, -- DU bor faktisk ikke her!'
Pjuske Monster hvisker :	'-- Nej, jeg ved det'.
Lille Monster:	'-- Men du må godt være her lidt og lege. -- Så kan vi bygge et kæmpestort slot af klodser, ligesom vi gjorde sidst?'
Store Monster:	'-- Ja, og SÅ kan du gå hjem'.
Pjuske Monster siger stille :	'Jeg har ikke lyst til at lege'.
Store Monster brummer :	'-- Men så gå dog hjem, din gnavpote'.
Lille Monster:	'-- Ja, måske skal du gå hjem nu'.

Elevark - Læseteater

I materialekassen finder du også 30 blomsterpinde til at lave 'monsterdukker'. Monsterdukkerne kan eleverne anvende, når de læser og leger med læseteateret. Ved at inddrage dukkerne kan det være lettere at leve sig ind i universet gennem en håndgribelig dukke. Det kan også være en måde at få de elever, som helst ikke vil sige så meget til at indgå i læseaktiviteten. Men inden I går i krig med at lave 'monsterdukker', så lad først eleverne gå på opdagelse i læseteater-teksten og måden monstrene udtrykker sig på gennem læseteateret.

Skarp på opgaven

Læseteateret

- Fordel eleverne i grupper af tre.
- Læs teksten fra elevarket højt for klassen.
- Lad eleverne fordele rollerne.
- Lad dem øve sig på læseteateret igen i deres grupper.

Find skabelon af
monstre på forlaget
hjemmeside

Når eleverne har øvet sig sæt også stemme og krop på. Hav fokus på, hvornår Storemonster brummer, Lillemonster sukker eller Pjuskemonster hvisker

Find nu de vedlagte blomsterpinde i materialekassen og brug dem sammen med skabelonerne af monsterfigurerne, som du finder på forlaget hjemmeside <https://www.vildmaskine.dk/undervisning/>

Lad eleverne klippe figurerne ud og lim dem på et stykke pap. Sæt en blomsterpind fast på pappet. Nu har de deres egne figurer til deres monsterteater.

Så er I klar til at bruge figurerne sammen med læseteateret. Lad eleverne bruge dukkerne sammen med læseteateret og lad dem vise det for hinanden i små grupper. Som afslutning kan eleverne i grupperne fx give hinanden feedback på måder de sukker, brummer og hvisker på.

Et monsterhus bygget i pap

Byg et monsterhus med Makedo

Byg et monsterhus og styrk både praksisfaglighed og tekstforståelse på en kreativ og inkluderende måde. Bogen giver rig mulighed for at leve sig ind i fortællingen, og det praksisnære arbejde med at bygge et monsterhus eller en monsterseng, styrker elevernes engagement og forståelse af teksten. Når eleverne får lov til at bygge videre på historien, træder de ud af teksten og ind i et kreativt, håndgribeligt univers. De arbejder med fantasi, formgivning og fortælling – og oplever, hvordan litteratur kan føre til konkret handling og samarbejde.

Til byggeriet kan eleverne bruge genbrugsmaterialer som pap og papir og Makedo. Makedo er et børnevenligt konstruktionsværktøj, der gør det muligt at skære, forbinde og samle pap og andre materialer på en sikker og fleksibel måde. Det kræver hverken lim eller tape og giver eleverne stor frihed til at eksperimentere.

En aktivitet for alle elever

Ved at kombinere læsning med kreativt byggeri inviteres alle elever med – uanset læseniveau. De kan udtrykke deres forståelse af teksten gennem hænderne og skabe deres egen version af Pjuskemonsters hus eller seng. Aktiviteten giver plads til leg, samarbejde, fantasi og skaberglæde – og kan gøre litteraturoplevelsen levende og meningsfuld.

Byg et hus til Pjuskemonster

Hvad skal du bruge: • • • •	Sådan starter du: _____ _____ _____ _____
Byg huset: _____ _____ _____ _____	Til sidst: _____ _____ _____ _____

Sætningsstartere: • Først • Så • Begynder • Du skal

Udtryksord (bydeform): • find • put • sæt • skræ
• søg • sæl • skræ

Skiveskabelon. Find den under supplerende materialer

Skriv en instruerende tekst

For at inddrage skrivning i undervisningen, er det oplagt at lade eleverne arbejde med fremstillingsformen instruerende tekst. Det træner dem i at strukturere information, bruge et klart og præcist sprog og tænke modtagerorienteret.

Tal forud med eleverne om, hvad der kendetegner denne teksttype – fx en tydelig rækkefølge, brug af bydeform og en klar hensigt om at vejlede eller forklare.

Find skiveskabeloner under supplerende materialer på mitCFU.

Du finder to udgaver af skiveskabelonen som i forskellig grad stilladsere skrivningen. Det kan være en fordel at printe skabelonen i A3, for derved at give mere plads til skrivningen.

Forslag til andre skriveopgaver som eleverne kan vælge imellem:

- Skriv en fortællende tekst om en ny dag for pjuksemonster, da han flytter ind i sit nye hus.
- Skriv en beskrivende tekst om, hvordan Pjuksemonster ser ud.
- Skriv en argumenterende tekst om, hvorfor Pjuksemonster skal flytte ind hos dig.
- Skriv et brev til Pjuksemonster

Se eksempler på fremstillingsformer og find sætningsstartere på plakaten 'fremstillingsformerne' under supplerende materialer i mitCFU.

Et læsehjørne

Læs sammen

Find et hyggeligt sted i klassen, hvor eleverne kan udforske de andre bøger og giv dem rum og tid til at fordybe sig.

Del med en ven og resten af klassen - Lav et fælles monsterunivers

Udstil både de instruerende tekster, monstertegninger, monsterdukke og monsterhusene i en fælles udstilling og lav en fernisering for en venskabsklasse eller for forældregruppen. Lad eleverne gå sammen i makkerpar og fortælle om deres proces og produkter.

Supplerende materialer

Byg en monsterfælde med Vitello

Brug DR Ramasjangs afsnit hvor Vitello skal i seng efter at have snakket om zombier, spøgelser og monstre med vennerne. Vitello bliver bange for disse væsner, så han bygger en monsterfælde. Find serien her:

<https://link.mitcfu.dk/m/TV0000112475>

Mesterlige monsterbørn

Find også tv-serien 'Mesterlige monsterbørn' på DR Ramasjang, hvor tre søskende sendes til Grummebæk for at bo hos deres morfar, en ægte monsterjæger, der vil oplære dem. Børnene, som er store monsterfans, er dog rebelske og redder ofte monstre i stedet for at jage dem. Se serien her:

[Mesterlige monsterbørn](#)